

VIJESTI

DVIJE NOVE DUBLJE JAME U ISTRI

Jama u Štrpaduri nalazi se u neposrednoj blizini Žminja u središnjoj Istri. Jamu su započeli istraživati pazinski speleolozi osamdesetih godina prošlog stoljeća, a u novije vrijeme pulski speleolozi izrađuju njezin nacrt. Prilikom neobaveznog časkanja s jednim pazinskim kolegom saznajemo da u jami postoji cirkulacija zraka za koju očito nikoga do sada nije bila briga. Tako se u listopadu 2007. godine okuplja mješovita ekipa iz SU Spelunke iz Veprinca, SK Hada iz Poreča i SD Istre iz Pazina te odmah uočavaju otvor u vertikali na oko 60 m dubine. Jama se uskoro istražuje do oko 230 m dubine, no zbog kroničnog nedostatka aktivnih speleologa u Istri, a pogotovo crtača, trenutno taj dio jame nije topografski snimljen. U međuvremenu saznajemo da se na dnu iste vrtače nalazi još jedna jama dubine oko 20 metara. U jednoj akciji pazinski speleolozi prokopavaju njezino dno gdje se otvara uzak kanal u kojem se odmah pojavljuje strujanje zraka, no za daljnje napredovanje potrebno je proširiti oko 2 m

uskog kanala. Prilikom radova na proširenju pukotine, u samoj vertikali jame proširen je i jedan manji otvor koji nas je nakon niza manjih vertikala i suženja doveo na oko 100 m dubine. Pretpostavka je da se jame spajaju, a najlakši put prema spoju trebao bi se nalaziti iza još neprobijene pukotine na 20 m dubine u donjoj jami. Kako bismo pokušali dokazati spoj, prekrili smo gornju jamu (čiji je otvor malih dimenzija) ceradom i pratili cirkulaciju zraka na suženju u donjoj jami. Nakon naizmjeničnog prekrivanja i raskrivanja gornje jame, gotovo bi se istog trena intenzitet zraka smanjio odnosno pojačao u donjoj jami. Jednom kada se suženje probije, očekujemo da se jama nastavlja još oko 160 m u dubinu prije nego li se spoji s gornjom, jer se u gornjoj jami na oko 200 m dubine nalazi dimnjak kojeg smatramo najvjerojatnijim spojem.

Okolica žminja dosta je istraživana i vrlo je bogata speleološkim objektima od kojih možemo izdvojiti ponor Bregi (-273m), ponor Kobiljak (-286m), jama Maštelić (-242m), Batluška jama (-202m) itd. Realno je očekivati da će se u budućnosti produbiti odnosno produžiti još neki od poznatih objekata.

Jama Kučka

Tijekom boravka Hrvatskog biospeleološkog društva na području PP Učka u rujnu 2007. godine, tražeći jednu špilju na (očito) krivom mjestu, članovi HBSD-a nalaze jamu na

vršnom dijelu Učke. Po njihovom opisu zaključujemo da se ne radi ni o jednom od 175 do tada obrađenih objekata na području Parka. Jamu ubrzo lociramo i istražujemo do 30 m dubine. U jednom naizgled nezanimljivom odvoju koji se nalazi usred strmog sipara koji čini njezino dno, nakon nekoliko nemotiviranih pokušaja bacanja kamenčića između kamenih blokova u tom 2 metara dugom odvoju, jedan kamenčić uspijeva proći dalje u prostor većih dimenzija. Ubrzo započinju radovi i u nekoliko navrata prolazi se dalje u novi niz vertikala i polica. Uvidom u geološku kartu primjećujemo da ukoliko siđemo na 200 m dubine velika je vjerojatnost dolaska do sloja fliša što nam u jednu ruku kvari snove o dubokoj jami, ali raduje jer se i sama famozna kaverna uz Tunel Učka nalazi na takvom kontaktu. I doista, u zadnjem istraživanju stižemo do oko 200 m dubine gdje se nalazi fliš, ali ne i željeni horizontalni kanali već samo nakupina blata kroz koju se sitasto gubi voda koja protječe jamom. Ovo je ujedno i trenutno najdublja jama na masivu Učke.

Ivan Glavaš
Speleološka udruga "Spelunka"
Veprinac

45

Detalj iz Ponora Bregi

foto: Ivan Glavaš